

EL TEMPS QUE CORRE per JOAN F. MIRA

La puta de la República

“Cosa de categoria: la de l’amiga, esplèndida senyora, i la del negoci de les fragates. La senyora acaba de publicar un llibre, ‘La putain de la République’, de títol memorable, on explica les peculiaritats del cas. Abans, el senyor Dumas tenia una altra amiga. Nahhed Ojjieh, viuda d’un traficant àrab d’armes i filla del general Tlass ‘el Sanguinari’, ministre de Defensa de Síria, però això és un altre tema.”

La qualitat dels escàndols oficials de cada país sol correspondre a la de la societat que els engendra o alimenta, i quan dic societat vull dir institucions, tradicions, valors i convencions, i tot això. Quan dic país vull dir, per exemple, la infinita diferència entre la tradicional i aristocràtica República Francesa i el reimprovisat o *parvenu* Regne d’Espanya. Aquesta escala de qualitats es pot observar, si hom s’ho mira amb esperit de mètode, en les variants de la intriga i l’escàndol als nivells més alts visibles. Quant als invisibles –com alguna història exemplar de la qual, qui sap, només potser, seria protagonista el titular de la monarquia espanyola–, no tenen el mateix valor justament perquè són invisibles. Si vostès comparen la qualitat de l’afer del president Clinton i la becària amb els recargolats embolics de la família Windsor i adjacents, podran fer-se càrrec de la profunditat del tema. I si comparen els més alts escàndols del mitterrandisme francès amb els del gonzalisme espanyol, la distància ja no és profunda, és abismal.

En primer lloc, perquè al Regne d’Espanya, amb socialistes o sense, no hi ha una cort que funcione com a cort, i a la República Francesa sí. Felipe González va reunir al seu voltant algun personal de característiques aproximadament cortesanes, però tot allò, finalment, es pareixia més a una “*corte de los milagros*” que a cap altra cosa. “*Milagros*” financers, literaris, policials, ministerials, i els que vostès vulguen recordar. Però sempre dins d’una vulgaritat que, amb bona voluntat i tot, no podien superar: falta de tradició, sobra de *picaresca*. O és que, en l’eix Valladolid-Madrid-Sevilla, la *picaresca* és la substància de la tradició. La forma modernitzada de la qual, passada i ben passada per la drete, és el casament del torero amb la filla de la duquessa: alta ocasió, unió de dinasties, *cortijo*, televisió de l’estat, *teja* i *mantilla*. Una cosa que la història castellano-espanyola no ha inventat mai és la *noblesse de robe*, i això és nota, també, en la qualitat dels personatges de la crònica pública. A França, la *noblesse de robe*, aquella aristocràcia del càrrec públic –no només poder o diners: aristocràcia– es posà en funcionament el segle XVII, en temps de Colbert,

Mazarin i Richelieu i des d’aleshores que es renova a cada generació o a cada època, amb reis, imperis, repúbliques, De Gaulle, Giscard d’Estaing o Mitterrand. I aquest últim monarca, François Mitterrand, és l’últim exemple d’una sòlida tradició: el sobirà, la cort, els grans càrrecs, els nobles. Observen vostès els homes i la seua funció emblemàtica, comparen els aires de Mitterrand, Napoleó i Lluís XIV, i ja em diran el resultat: idèntics. O contemplin –potser aquests dies en tindran ocasió– la cara d’antic duc o de marquès de soca que té Roland Dumas. Un tall de cara que estaria a mig camí entre Jorge Semprún i José Luis de Villalonga, precisament dos dels molt escassos exemplars d’una forma o una altra de noblesa que va donar el règim anterior –el gonzalista, que no és l’aznarista: comparen els presidents i comparen, sobretot, els vice-presidents!

Com vostès deuen haver llegit als diaris, el senyor Roland Dumas (fill de pare afusellat pels nazis, home de confiança de Mitterrand, advocat de Picasso i de Pavarotti, amic de Genet, de Lacan i de Muhammad al-Gaddafi, amb esposa i amants estables i múltiples amigues inestables, ministre d’afers estrangers durant una dècada, i actualment president del Tribunal Constitucional, etc.) es troba en greus dificultats judicials per un petit afer de comissions, de quan era ministre i la seua amiga Christine Deviers Joncour treballava per compte d’una empresa constructora de vaixells de guerra. Cosa de categoria: la de l’amiga, esplèndida senyora, i la del negoci de les fragates. La senyora acaba de publicar un llibre, *La putain de la République*, de títol memorable, on explica les peculiaritats del cas. Abans, el senyor Dumas tenia una altra amiga. Nahhed Ojjieh, viuda d’un traficant àrab d’armes i filla del general Tlass “el Sanguinari”, ministre de Defensa de Síria, però això és un altre tema. Ara vostès comparen tot això (més uns foscos assumptes de les herències de Picasso i de Giacometti, una més fosca relació amb Kattia la Pèl-roja, *madame* d’un il·lustre bordell de París, i alguns altres detalls) amb el cas de Roldán o fins i tot, generosament, amb el de Mario Conde. Comprovaran la infinita distància, l’abisme qualitatiu, i la teoria amb què començava aquesta història. Segons la qual, a Espanya, ningú no escriurà mai *La puta del reino*.